

STATUS PRZEGLĄDU FORMUŁY STANDARDOWEJ KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI SCR

KNF

CEDUR
Centrum Edukacji dla
Uczestników Rynku

Daria Ringwelska-Ładak – Naczelnik Wydziału

Marek Szała – Główny Specjalista

Departament Nadzoru Ubezpieczeniowego i Monitorowania Ryzyk

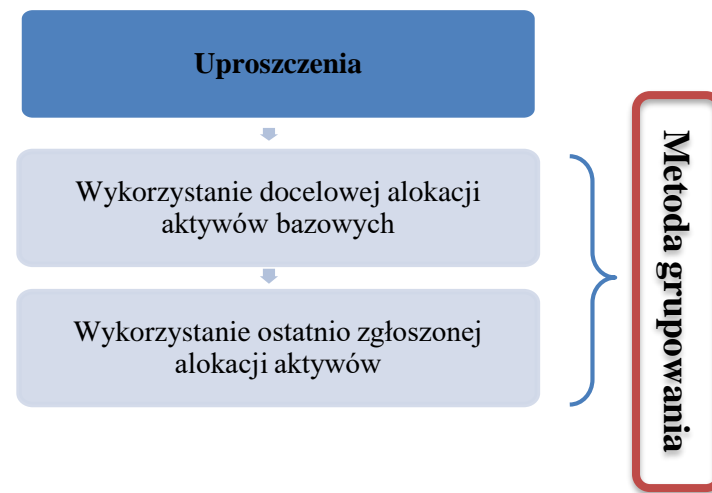
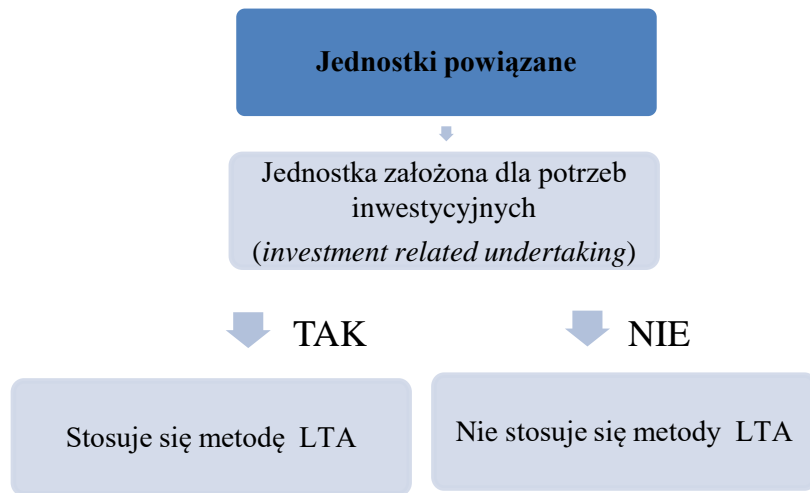
07 czerwca 2019 r.

Projekty regulacji znajdujące się w prezentacji nie predefiniują ani nie przesądzają o ostatecznych rozwiązaniach.

- Przegląd systemu Wypłacalność II
- Moduły formuły standardowej SCR – propozycja zmian
- Zmiany w filarze II i III w zakresie formuły standardowej SCR
- Propozycja dalszych prac
- Dyskusja

Moduły formuły standardowej SCR – propozycja zmian

Metoda oparta na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko

Próg 20% w metodzie grupowania danych nie dotyczy UFK oraz index-linked

- ryzyko związane z rezygnacjami – obliczanie oparte na zastosowaniu grupowania polis
- **obliczenia wymogu kapitałowego dla ryzyka katastrof naturalnych na podstawie grupowania stref ryzyka**
- **formuła dla ryzyka pożaru**
- zmiana elementu sumy na ryzyku dla ryzyka śmiertelności w ubezpieczeniach na życie i w ubezpieczeniach zdrowotnych
- zastosowanie uproszczeń do części portfela dłużnego, dla których ratingi zewnętrzne nie są dostępne
- **szereg uproszczeń dla obliczeń w odniesieniu do ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.**

Ryzyko rynkowe

Traktowanie jednostek samorządów regionalnych i władz lokalnych (RGLA)

Gwarancje

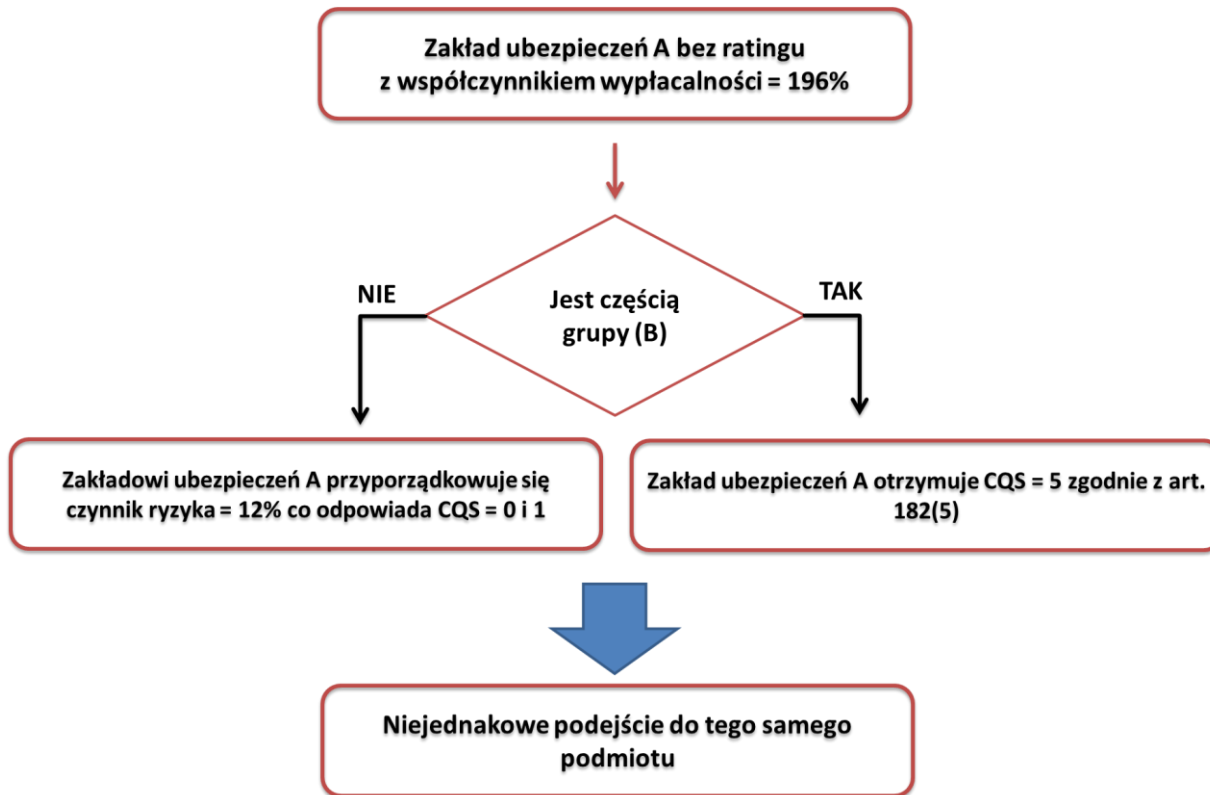
- Ryzyko rynkowe: traktowanie ekspozycji gwarantowanych przez RGLA (znajdujących się na liście w ITS 2015/2011) jak ekspozycji gwarantowanych przez rządy centralne → czynnik ryzyka wynoszący 0%
- Uwzględnianie gwarancji RGLA (znajdujących się na liście w ITS 2015/2011) dla kredytów zabezpieczonych hipotecznie w ryzyku CDR
- Uwzględnienie częściowych gwarancji rządów centralnych oraz RGLA (znajdujących się na liście w ITS 2015/2011) dla kredytów zabezpieczonych hipotecznie w ryzyku CDR

RGLA nieznajdujące się na liście w ITS 2015/2011

- Wprowadzenie kategorii pośredniej dla RGLA oraz ekspozycji gwarantowanych przez RGLA nieznajdujących się w ITS 2015/2011

- Ryzyko spreadu kredytowego: CQS 2 dla non-EEA
- Ryzyko koncentracji aktywów: g=12%

Ryzyko koncentracji aktywów (1) – problem z mapowaniem ratingów do CQS

Ryzyko koncentracji aktywów (2)

Wyznaczanie wagi ryzyka dla „mieszanego” pojedynczego kontrahenta (składającego się ≥ 2 podmiotów)

- Ekspozycjom wobec zakładów, dla których nie jest dostępna ocena kredytowa (art. 186(2)) przyporządkowuje się oceny wg tabeli

	CQS 1	CQS 2	CQS 3	CQS 3,82	CQS 5
Współczynnik wypłacalności (WW)	$\geq 196\%$	175%	122%	100%	$\leq 95\%$

Zastosowanie interpolacji liniowej pomiędzy WW wyznaczonymi w tabeli

- Ekspozycje wobec zakładów, które nie spełniają MCR otrzymują CQS=6
- Dla pozostałych ekspozycji

	CQS
Podmioty z artykułu 186(4) i 186(5)	3,82
Podmioty z artykułu 186(4) i 186(5), które nie spełniają WW	5

- art. 182(5) – skreśla się ostatnie zdanie
- art. 186 – skreślenie ust. 2-6

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie oraz w ubezpieczeniach zdrowotnych

- zmiana parametrów w ryzyku składki i rezerw
- miara wielkości ryzyka składki w przypadku umów wieloletnich
- metodyka wyznaczania podmodułów ryzyka morskiego, lotniczego i pożaru
- traktowanie umownych (pod)limitów w podmodułach ryzyka katastrof naturalnych

Ponowna kalibracja parametrów w ryzyku składki i rezerw

Segmenty poddane przeglądowi

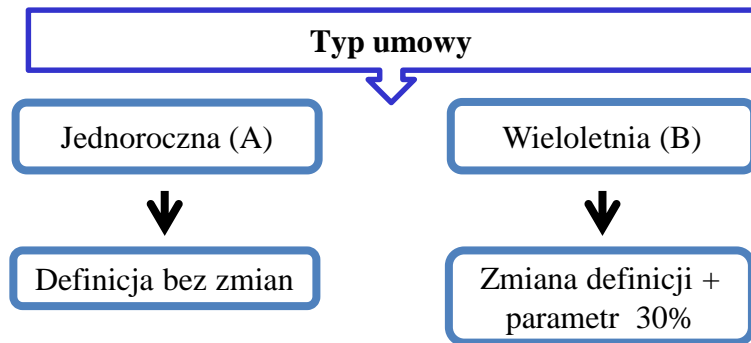
- Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna
- Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna
- Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń
- Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna
- Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna

Segment	Odchylenie standardowe ryzyka składki	Odchylenie standardowe ryzyka rezerw
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Bez zmian	(5%) 5,7% ↑
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	(8%) 9,6% ↑	Bez zmian
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	(12%) 19,0% ↑	(19%) 17,2% ↓
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	(9%) 6,4% ↓	(20%) 22,0% ↑
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	(7%) 8,3% ↑	(12%) 5,5% ↓

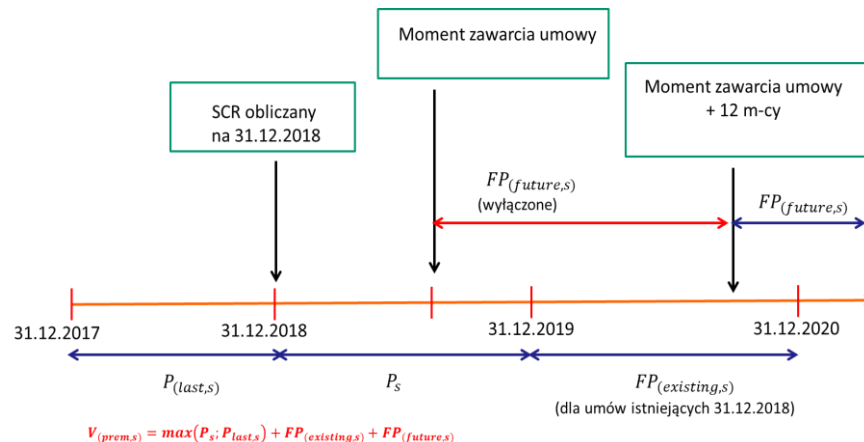
Okres przejściowy dla wprowadzanych zmian

Definicja przyszłej składki (FPfuture) w mierze wielkości ryzyka składki

Dla wszystkich umów, których początkowy okres obowiązywania wynosi ponad rok, kwotę równą 30 % oczekiwanej obecnej wartości składek, które zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji zarobi w odniesieniu do segmentu s po kolejnych 12 miesiącach.

Stopień złożoności obliczania wymogu kapitałowego dla wypadków masowych i koncentracji wypadków powinien być proporcjonalny do charakteru, skali i złożoności ryzyka, na które mają ekspozycję zakłady oferujące ubezpieczenia zdrowotne. Rodzaj zdarzenia odnoszący się do trwającej 10 lat niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem należy zatem usunąć z tego obliczenia.

DEFINICJA ZDARZEŃ I CZYNNIKÓW RYZYKA DLA PODMODUŁU RYZYKA WYPADKÓW MASOWYCH ORAZ PODMODUŁU RYZYKA KONCENTRACJI WYPADKÓW

	Rozporządzenie delegowane	Projekt rozporządzenia delegowanego
Śmierć spowodowana wypadkiem	10%	10%
Trwała niezdolność do pracy spowodowana wypadkiem	1,5%	3,5%
Trwająca 12 miesięcy niezdolność do pracy spowodowana wypadkiem	18,5% (13,5%+5%)	16,5%
Opieka medyczna w następstwie wypadku	30%	30%

Usunięcie zdarzenia: Trwająca 10 lat niezdolność do pracy spowodowana wypadkiem

Załącznik X

DEFINITION OF EVENTS AND RISK FACTORS FOR THE MASS ACCIDENT RISK SUB-MODULE AND ACCIDENT CONCENTRATION RISK SUB-MODULE

Event type e	x_e — Ratio of persons which will be affected by event type e as the result of the accident
Death caused by an accident	10 %
Permanent disability caused by an accident	3,5%
Disability that lasts 12 months caused by an accident	16,5%
Medical treatment caused by an accident	30 %

Obliczanie ryzyka katastrof naturalnych według standardowej formuły powinno uwzględniać charakter, skalę i złożoności ekspozycji zakładów ubezpieczeń lub zakładów reasekuracji na to ryzyko. Obliczanie ryzyka katastrof naturalnych wymaga od zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji określenia łącznej sumy ubezpieczenia w strefach ryzyka. Nie wszystkie zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji mają w swoich systemach wewnętrznych informacje dotyczące poziomu stref ryzyka wymaganego do tych obliczeń, i w przypadku tych zakładów przedstawienie tych informacji może wiązać się z wysokim kosztem. Zakłady te powinny mieć zatem możliwość oparcia swoich obliczeń na grupach stref ryzyka, gdy takie pogrupowanie jest właściwie uzasadnione i proporcjonalne do ekspozycji.

Przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej należy uwzględnić rzeczywistą ekspozycję zakładu na ryzyko w ramach obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności dla ryzyka katastrof naturalnych. W obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności dla ryzyka katastrof naturalnych według standardowej formuły należy zatem uwzględnić ograniczenia umowne dotyczące odszkodowań z tytułu katastrof naturalnych.

Artykuł 90b

Uprozczone obliczenia łącznej sumy ubezpieczenia dla ryzyka katastrof naturalnych

W przypadku zachowania zgodności z art. 88 zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji mogą obliczać łączną sumę ubezpieczenia od ryzyka huraganu, o której mowa w art. 121 ust. 6 lit. b) i art. 121 ust. 7, na podstawie grup stref ryzyka. Każda ze stref ryzyka w grupie jest zlokalizowana w jednym i tym samym regionie określonym w załączniku V. W przypadku gdy łączną sumę ubezpieczenia od ryzyka huraganu, o której mowa w art. 121 ust. 6 lit. b), oblicza się na podstawie grupy stref ryzyka, wagę ryzyka dla ryzyka huraganu, o której mowa w art. 121 ust. 6 lit. a), stanowi waga ryzyka dla ryzyka huraganu w tej strefie ryzyka w ramach tej grupy, w której obowiązuje najwyższa waga ryzyka dla ryzyka huraganu określona w załączniku X.

Artykuł 90b

Uprozczone obliczenia łącznej sumy ubezpieczenia dla ryzyka katastrof naturalnych

Analogiczne zmiany dla ryzyka:

- trzęsienia ziemi
- powodzi
- gradobicia
- osunięcia się ziemi

„W przypadku gdy kwota ustalona dla konkretnej strefy ryzyka zgodnie z akapitem pierwszym przekracza kwotę (zwaną w niniejszym akapicie »niższą kwotą«) równą sumie ewentualnych strat bez odliczania kwot należnych z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia), które to straty zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji mogłyby ponieść w wyniku huraganu w danej strefie ryzyka, uwzględniając warunki ich konkretnych polis, w tym wszelkie umowne ograniczenia płatności, zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji mogą, w ramach obliczenia alternatywnego, wyznaczyć ważoną łączną sumę ubezpieczenia dla ryzyka huraganu w tej strefie ryzyka jako niższą kwotę.”

Uproszczenie dotyczące grupowania stref ryzyka dotyczy również pozostałych rodzajów ryzyka katastrof naturalnych:

- trzęsienia ziemi
- powodzi
- gradobicia
- osunięcia się ziemi

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności dla ryzyka katastrof spowodowanych przez człowieka powinno odzwierciedlać elementy ryzyka, na które narażone są zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji. Oparte na scenariuszach obliczenia tego wymogu w odniesieniu do ryzyka morskiego, lotniczego i pożarowego należy zatem opierać na największych ekspozycjach, po odliczeniu kwot należnych z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia).

Obliczenie wymogu kapitałowego dla podmodułu ryzyka pożaru według standardowej formuły wymaga od zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji zidentyfikowania największej koncentracji ryzyka pożaru. Aby ograniczyć obciążenie związane z obliczeniami, zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji powinny mieć możliwość ograniczenia procesu identyfikowania największej koncentracji ryzyka pożaru do otoczenia największej ekspozycji na ryzyko pożaru, pod warunkiem że podejście to jest proporcjonalne do charakteru, skali i złożoności ekspozycji zakładów ubezpieczeń lub zakładach reasekuracji na ryzyko pożaru.

Założenie:

- Wybór 5 największych ekspozycji w ramach budynków mieszkalnych (*residential*), budynków komercyjnych (*commercial*), budynków przemysłowych (*industrial*);

$$SCR_{pożar} = \max(SCR_{pożar,i}; SCR_{pożar,c}; SCR_{pożar,r}), \text{ gdzie}$$

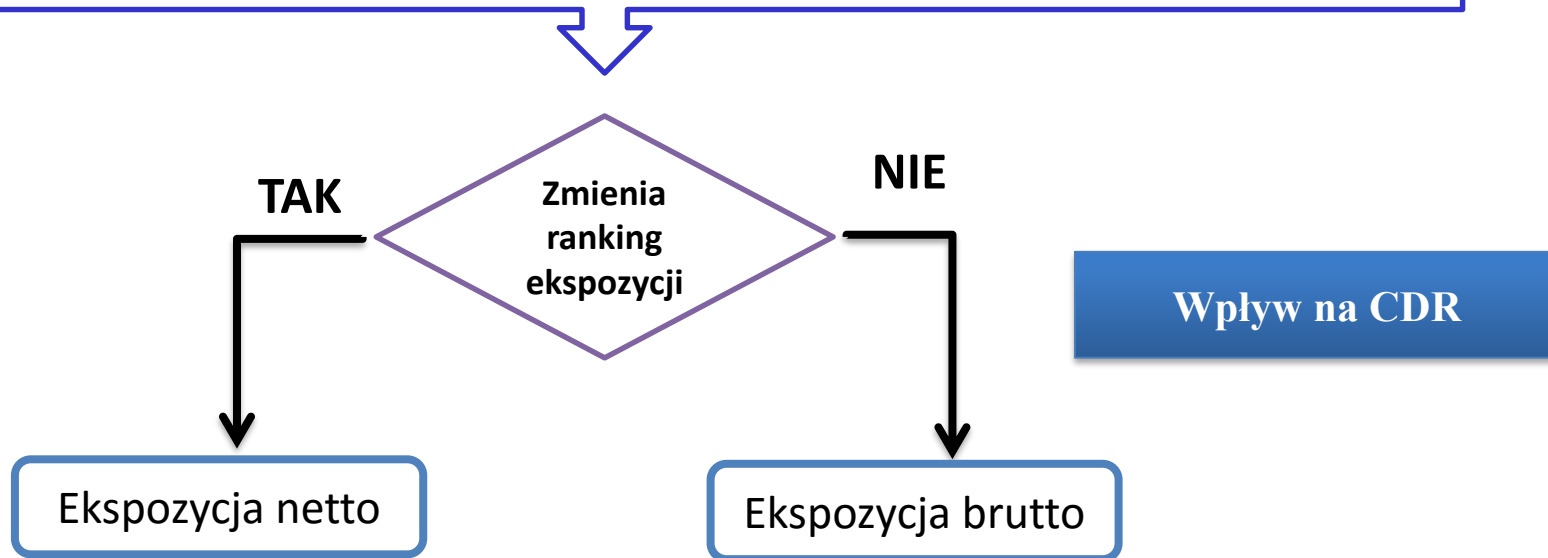
- $SCR_{pożar,i} = \max(E_{1i}; E_{2i}; E_{3i}; E_{4i}; E_{5i})$
- $SCR_{pożar,c} = \max(E_{1c}; E_{2c}; E_{3c}; E_{4c}; E_{5c})$
- $SCR_{pożar,r} = \max(\theta; E_{1r}; E_{2r}; E_{3r}; E_{4r}; E_{5r})$
- $E_{x,i}$ = Ekspozycja w promieniu 200 metrów z i-tej największej ekspozycji
- $E_{x,c}$ = Ekspozycja w promieniu 200 metrów z c-tej największej ekspozycji
- $E_{x,r}$ = Ekspozycja w promieniu 200 metrów z r-tej największej ekspozycji
- $\theta = \overline{SI} \cdot 500 \cdot \max(5\%; \text{udział } ZU(\%))$
- \overline{SI} - średnia łączna suma ubezpieczenia

Do celów wyznaczenia łącznej sumy ubezpieczenia w odniesieniu do budynku zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji uwzględniają wszystkie umowy reasekuracji i spółki celowe (podmioty specjalnego przeznaczenia), z których dokonywana byłaby wypłata w przypadku roszczeń ubezpieczeniowych dotyczących danego budynku. Nie uwzględnia się umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia), które podlegają warunkom niedotyczącym tego budynku.

Zmiana w definicji zderzenia. Dotychczasowy tankowiec (tanker) został zamieniony na jednostkę pływającą (vessel). Wymóg dla jednostki pływającej obliczany jest jako maksimum dla poszczególnych statków z sumy: wartość kadłuba, wartość ubezpieczenia OC, wartość szkód spowodowanych zanieczyszczeniami ropą naftową.

Nie należy stosować scenariusza zderzenia ze zbiornikowcem z podmodułu ryzyka morskiego do jednostek rekreacyjnych lub łodzi typu RIB (hybrydowych). Scenariusz ten powinien mieć zatem zastosowanie wyłącznie do statków, dla których minimalna suma ubezpieczenia wynosi co najmniej 250 000 EUR.

Identyfikacja największej ekspozycji na bazie netto (po odliczeniu kwot należnych z umów reasekuracji)

Czy treść ostatniego akapitu art. 90 c ust. 5 zmian do rozporządzenia delegowanego, która brzmi:

*“For the purposes of determining the sum insured with respect to a building, insurance and reinsurance undertakings **shall take into account all** reinsurance contracts and special purpose vehicles that would pay out in case of insurance claims related to that building. Reinsurance contracts and special purpose vehicles that are subject to conditions not related to that building shall not be taken into account.”*

jest tożsama z brzmieniem przedostatniego akapitu nowej treści art. 132 ust. 2, która brzmi:

*“In determining the sum insured for a set of buildings, insurance and reinsurance undertakings **shall only take into account** reinsurance contracts and special purpose vehicles that would pay out in the event of insurance claims related to that set of buildings. Reinsurance contracts and special purpose vehicles where payout is dependent on insurance claims that are not related to that set of buildings shall not be taken into account.”*

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

- Wszystkie instrumenty pochodne, które nie spełniają kryteriów art. 189(6a) rozporządzenia delegowanego uwzględniane są w ryzyku CDR
- Technika przenoszenia ryzyka jest zarówno pojedynczy instrument, jak i strategia zabezpieczająca
- Hipotetyczny SCR – doprecyzowanie, iż dla ryzyka aktuarialnego lub rynkowego hipotetyczny SCR wyznacza się zgodnie z artykułami rozporządzenia delegowanego
- Zaproponowanie uproszczenia

$$LGD = \max\{90\%(Recoverables + 50\%RM_{RE}) - F \cdot Collateral, 0\}$$

Brak wymogu 60% dla umowy zabezpieczenia

- Dodatkowe uproszczenia dla obliczania efektu ograniczania ryzyka dla reasekuracji oraz wymogu dla ekspozycji typu 1
- Usunięcie słowa „różne” z art. 201(2)(a): *suma obejmuje wszelkie możliwe kombinacje (j,k) ~~dla różnych~~ prawdopodobieństw niewykonania zobowiązania dla ekspozycji wobec pojedynczych kontrahentów*
- Dodanie warunków dla czynnika F w obliczaniu wielkości efektu ograniczania ryzyka

Ryzyko morskie

- Zmiana definicji z „tanker” (zbiornikowiec) na „vessel” (statek)

- L_{vessel} - wyznaczany, gdy maksimum przekroczy 250 000 EUR $L_{tanker} = \max_i (SI_{(hull,t)} + SI_{(liab,t)} + SI_{(pollution,t)})$

Ryzyko katastrof naturalnych

- Uproszczenie: alokacja ekspozycji (niezaalokowanych) wg największej wagi (*Allocation of the (non-allocated part of the) undertaking's exposure in the region to the CRESTA zone with the highest risk weight in the region*)

Techniki ograniczania ryzyka

- Kontrakty futures oraz pozostałe notowane i nienotowane instrumenty finansowe: zastępowanie techniki ograniczania ryzyka nie może odbywać się z regularnością krótszą niż jeden miesiąc
- Reasekuracja oraz spółki celowe – zastępowalność nie krótsza niż 3 miesiące

ECAI

- Zaproponowanie uproszczenia:
 - zakład nominował jedną ECAI, która pokrywa 80% papierów dłużnych
- pozostałe 20% (głównie obligacje) traktowane jak instrumenty o CQS=3

Kryteria dla zastosowania uproszczenia:

- oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczoną ECAI są dostępne dla co najmniej 80% łącznej wartości obligacji innych niż uwzględniane w obliczeniach zgodnie z art. 180 ust. 2–16
- ocena kredytowa sporządzona przez wyznaczoną ECAI nie jest dostępna w przypadku przedmiotowej obligacji
- oprócz regularnych płatności odsetek według stałego lub zmiennego oprocentowania przedmiotowa obligacja zapewnia płatność z tytułu umorzenia po ustalonej cenie w terminie zapadalności lub wcześniej
- przedmiotowa obligacja nie jest strukturyzowanym papierem wartościowym ani zabezpieczonym papierem wartościowym, o których mowa w załączniku VI do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2450
- **przedmiotowa obligacja nie obejmuje zobowiązań zapewniających rozwiązania dotyczące udziału w zyskach, zobowiązań związanych z wartością indeksu lub z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, ani zobowiązań, w przypadku których zastosowano korektę dopasowującą.**

- **Dodatkowe kryteria w art. 207 dot. wykazania, że prawdopodobne jest osiągnięcie w przyszłości dochodu podlegającego opodatkowaniu**
 - Uwzględnienie wszelkich wymogów prawnych lub regulacyjnych dotyczących terminów przeniesienia na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych
 - Analiza wielkości straty i jej wpływu na bieżącą i przyszłą sytuację finansową zakładu, a także na ustalanie cen produktów ubezpieczeniowych, rentowność rynku, popyt ubezpieczeniowy, pokrycie reasekuracyjne i inne zmienne makroekonomiczne
 - Analiza zwiększonej niepewności co do przyszłego zysku po odnotowaniu straty
- **Dodatkowe wymogi:**
 - Przyszłe działania zarządu → **Spełnienie wymogów art. 23**
 - Zwrot z aktywów po zrealizowaniu się szoków wyznaczany:
 - na podstawie stopy forward z odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka
 - na podstawie własnej metodyki po spełnieniu określonych kryteriów
 - Horyzont prognozy przyszłych zysków = horyzont planu działalności (nie więcej niż 5 lat)
- **Brak uproszczenia**

**Uwzględnienie zapisów art. 15 oraz 23
rozporządzenia delegowanego**

Brak zmian po przeglądzie formuły standardowej SCR

Ryzyko długowieczności i śmiertelności

- Szok dla ryzyka długowieczności (20%)
- Szok dla ryzyka śmiertelności (15%)

Ryzyko katastrof naturalnych dla Polski

- Pozostawienie czynnika ryzyka dla ryzyka powodzi oraz ryzyka huraganu na dotychczasowym poziomie

Margines ryzyka

- Pozostawienie stopy kosztu kapitału na poziomie 6%

Ryzyko składki i rezerw

- Brak zmian w stosunku do reasekuracji nieproporcjonalnej w ryzyku składki i rezerw

USP dla ryzyka masowych rezygnacji w ubezpieczeniach na życie

- Pozostawienie dotychczasowego podejścia – brak USP

Środki własne

- Pozostawienie limitu 20% łącznej kwoty wszystkich pozycji należących do kategorii 1 (art. 82(3))

Zmiany w filarze II i III w zakresie formuły standardowej SCR

Filar II

- *Obszar zarządzania ryzykiem: dodanie obszaru dot. odroczonej podatku dochodowych*
- *Dodatkowy element w SFCR i RSR w obszarze zarządzania kapitałem*

Filar III

- *Zaktualizowanie formularzy sprawozdawczych*

Zaktualizowanie dokumentu dotyczącego założeń formuły standardowej SCR

Zmiana ustępu 5

Zobowiązania niezwiązane z już opłaconymi składkami nie wchodzą w zakres umowy ubezpieczenia lub reasekuracji, jeżeli spełnione są wszystkie następujące wymogi:

- a) umowa nie przewiduje odszkodowania za określone niebezpieczne zdarzenie, które ma niekorzystny wpływ na ubezpieczoną osobę;*
- b) umowa nie obejmuje finansowych gwarancji świadczenia;*
- c) zakład nie ma możliwości przymuszenia ubezpieczającego do opłacenia przyszłej składki z tytułu tych zobowiązań.*

Zmiana ustępu 6

Jeżeli umowa ubezpieczenia lub reasekuracji może zostać rozdzielona na dwie części i jeżeli jedna z tych części spełnia wymogi określone w ust. 5 lit. a), b) i c), wszelkie zobowiązania z tej części umowy, które nie są związane z opłaconymi składkami, nie wchodzą w zakres umowy.

Dalsze działania na poziomie europejskim i krajowym

Prośba KE do EIOPA o poradę

- Extrapolation of the Risk-Free Interest Rate term structure
- Matching adjustment and volatility adjustment
- Transitional measures
- Risk margin
- SCR
 - Interest rate
 - CDR
 - Simplifications
 - CAT risk
 - Underwriting risks
- RMT
- MCR

Wybrane tematy

Propozycja dalszych działań

- Zidentyfikowanie obszarów istotnych dla krajowego rynku ubezpieczeń
- Praca w zespołach roboczych?
- Współpraca z PIU
- Organizacja spotkań tematycznych
- Bieżąca komunikacja
- Propozycje uczestników:

Departament Nadzoru Ubezpieczeniowego i Monitorowania Ryzyk

tel. (22) 262-53-33 dnm@knf.gov.pl
ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa
www.knf.gov.pl